

λή της προσωπικότητας του ενάγοντος. Η συμπεριφορά του εναγομένου επιβαρύνεται κυρίως από το γεγονός ότι είναι μικρότερος αδελφός του ενάγοντος. Ποινικοποιείται η προσβολή της προσωπικότητας για την προστασία του κύρους των μελών².

στ. 24 Χρηματική ποινή.

στ. 25-26 Διπλασιασμός της ποινής σε περίπτωση υποτροπής (ειδική πρόληψη).

στ. 27-31 Αυτεπάγγελτη παρέμβαση της Κομπανίας στις εμπορικές διαφορές τους, χωρίς να το ζητούν οι αντίδικοι, για να προστατευθεί ο απών σύντροφος. Διατάσσονται τα εξής:

στ. 27 α) Προληπτικός και συντηρητικός διακανονισμός μέχρις αφίξεως του συντρόφου, οπότε да αποφασίσουν την τύχη της συντροφίας³. β) απομάκρυνση του εναγομένου από την κοινή κατοικία που είχαν ως αδελφοί («να καθησουν χόρια»).

στ. 28 γ) απογραφή εμπορευμάτων της συντροφίας⁴

στ. 29 δ) απόδοση λογαριασμού από τον εναγόμενο –φατούρο με λογάριαση της συντροφίας–, στον μεγαλύτερο αδελφό.

στ. 30 ε) ο ενάγων μπορεί να διατηρήσει τον προσωπικό του φατούρο.

στ. 30-31 στ.) απογραφή απαιτήσεων της συντροφίας, παρουσία ενός ή δύο πραματευτών της Κομπανίας («λογαριαστών»)⁴, προφανώς για την προστασία των συμφερόντων του απόντος συνεταίρου.

στ. 28-29 «και να πέρνη ο Γιοργάκις πράμα γραμένο, να πουλη»: εννοεί ότι ο καταδικασθείς δα μπορούσε να πωλεί μόνον εμπόρευμα που είχε απογραφεί.

1. Βλ. σχετικά με τη δυσφήμηση, Θ. 26(1690) § 3 (ΕΚΣ, σσ. 304-305).
2. Ὁ.π., σσ. 225-226.
3. Ὁ.π., σσ. 196-198.
4. Ὁ.π., σ. 198.

53

1742/IX/6
χ. Ιωάννη Αδάμη

979/φ 17v

**Απόφαση οριστική. Κλοπή παρακαταδήκης.
Εκτέλεση συνοδικής αποφάσεως αφορισμού.**

// 1742. σεπτεμβρίου 6. Σιμπίνι.

²/ || "Εχωντας φιλονεικίαν ὁ κύρος Γεώργης Π(απ)α Νίκου μέ τόν κύρον Ἀλέ-

ξην Λα³/ζάρου, διὰ μίαν Λάδα μὲ διάφορα τζαβαλικὰ, ὅπου τὴν εἶχεν ἀφι-⁴/μένην εἰς τὸ κουνάκι τοῦ κὺρ Ἀλέξη, καὶ δὲν ἡξεύρεται ποῖος τὴν ἄ-⁵/νοιξεν, καὶ τοῦ ἔλειψαν μερικὰ πράγματα, φέρνωντας συνοδικὸν ⁶/ γράμμα περὶ τούτου, λοιπὸν διὰ τελείαν ἐξόφλησιν, καὶ ἀποχὴν ⁷/ τῆς φιλονεικίας, ἐκρίδη καὶ παρ' ἡμῶν, ἵνα διαβασθῇ τὸ ἄνωδεν γρά-⁸/μα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πλέον νὰ μὴν ἔχῃ ὁ κὺρ Γιόργης καδό-⁹/λου νὰ ἀναφέρην ἢ νὰ νταβίξῃ τίποτες διὰ τὴν ἄνωδεν λάδαν, καὶ ¹⁰/ ἐγράφη διὰ ἔνδειξιν τῶν μελλόντων? [μον.]

¹¹⁻¹⁴/ *Georgius Manol nin proistos, ελευθέρης αγγέλ(ου) mp, Ιωάννης ἀδάμη mp, Κωνστ(αν)τίν(ος) Μανόλη, δέοδορανὸς τζήνκου, Ιω(άννης)-μαρκ(ου) mp.*

στ. 3-4 Παρακαταδήκη¹ προσωπικών ειδών («τζαβαλικά»). Αφαίρεση μέρους αυτών: πρόκειται για κλοπή ἢ υπεξαιρεση, χωρίς να μπορεί όμως να προδιορισθεί επακριβώς από το κείμενο.

στ. 4-5 Ο δράστης άγνωστος. Δεν αναφέρεται δόλος ἢ αμέλεια του δεματοφύλακα.

στ. 5-6 Ο καταδέτης ζήτησε και ἔλαβε συνοδικό «γράμμα», δηλ. πράξη αφορισμού, που απαγγέλλεται *in abstracto* κατά του άγνωστου δράστη².

στ. 6 «διὰ τελείαν ἐξόφλησιν»: πνευματική τιμωρία του άγνωστου δράστη της κλοπής και απόσβεση της ενοχής για τη σύμβαση της παρακαταδήκης.

στ. 7-8 Η απόσβεση της ενοχής στη σύμβαση παρακαταδήκης και η τιμωρία του δράστη για την κλοπή/υπεξαιρεση επιτυγχάνονται με την ἐγκριση της Κομπανίας να αναγνωσθεί το αφοριστικό γράμμα στην εκκλησία για να εξασφαλισθεί η δημοσιότητα³. Η συνοδική απόφαση δεν εκτελείται αυτοδικαίως, κηρύσσεται εκτελεστή με την απόφαση της Κομπανίας.

στ. 9-10 Η διαφορά τέμνεται οριστικά, τελεσίδικα και αμετάκλητα. Επειδή δεν επρόκειτο για δημόσιο ἐγκλημα⁴, ἡταν αρμόδιο το Κριτήριο, ενώ παράλληλα υπήρχε η δυνατότητα να ασκηθεί ἐνδικό μέσο στα Τρανσυλβανικά δικαστήρια. Για την προστασία όμως της τιμής του δεματοφύλακα, με τη μεδόδευση του αφορισμού αποκλείεται το ενδεχόμενο ασκήσεως ενδίκου μέσου.

1. Βλ. ΕΚΣ, σσ. 199-200. Πρβλ. επίσης Σύνταγμα Π στ΄· Μαλαξό ΦΠ΄· Νομικόν ΚΣΤ΄.
2. Για τις πνευματικές ποινές ως ποινικές ἢ πειδαρχικές ποινές, βλ. ΕΚΣ, 237-238. Για την ποινή του αφορισμού και τη λειτουργία της κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας βλ. τη μονογραφία του Π. Δ. Μιχαηλάρη, Άφορισμός.

Ἡ προσαρμογὴ μιᾶς ποινῆς σπὸς ἀναγκαιότητες τῆς Τουρκοκρατίας. Αδήνα [Ε.Ι.Ε. – Κ.Ν.Ε. 60] 1997. Για το νεοελληνικό δίκαιο βλ. Κ. Δ. Τριανταφυλλοπούλου, «Τὸ ἀνάδεμα ἐν τῷ νεωτέρῳ ἔλληνικῷ δικαίῳ», *Νεοελληνικὴ Ἐπιδεώρησις* (Α. Ι. Πουρνάρα) 1 (1917), 232-237 [=Κ. Δ. Τριανταφυλλοπούλου, Ἀπαντα, τ. ΒΙ, ἐπιμ. Π. Κ. Τσούκα, Άδήνα (Ακαδημία Άδηνῶν, Ἰδρυμα Γαζῆ-Τριανταφυλλοπούλου), 2009, σσ. 171-176]. Για μια ανδρωπολογική ανάγνωση του αφορισμού ως πνευματικής ποινῆς στην Κέρκυρα, βλ. Αριάδνης Γερούκη, «Ο φόβος τοῦ ἀφορισμοῦ», *Τὰ Ἰστορικά*, 5, τχ. 8 (Ιούνιος) 1988, σσ. 53-68.

3. Βλ. ΕΚΣ, σ. 192 και σημ. 166.
4. Πρόκειται για «*actus potentiarii*» ή «*Μικρά Ποτέντζια*», κατά το τρανσυλβανικό δίκαιο, ὥ.π., σσ. 212-213.

54

1743/IV/II
χ. Ζαφύρη Μανόλη

979/φ 17v

Απόφαση κανονιστικού περιεχομένου. «Ἐπ’αναφορά» διαδικασία για τον τρόπο εκδέσεως και πωλήσεως των εμπορευμάτων.

¹⁵/ 1743 απριλίου II.

¹⁶/ Ἄκομη ἐπροτοστολόγησαν ἡ πραματευτάδαις ὅποῦ ἔχουν τὰ <μ>πόλτια ¹⁷/ πῶς ἀπέδω καὶ ὄμπρῶς νὰ μὴν (εἰ)ν(αι) δεληματαρέη καν(εῖ)ς νὰ βγάξ(ει) ¹⁸/ πράμα ἔξω ἀπὸ τὰ <μ>πόλτια πλὴν τό σημάδῃ καδῶς (εἰ)ναι τὸ πρέ:¹⁹/πος καὶ ὅχη πράματα. ὅποιος ἥδελεν εὐγάλη ἀπέδω καὶ ὄμπρῶς ²⁰/ νὰ <γ>κλοπίζεται F 12: ὅσαις φοραῖς ἥδελεν εὐγάλη τόσαις ²¹/ φοραῖς νὰ δ(εί)νουν ἀπὸ F 12.

²²⁻³²/ *Georgius Manol Nin proistos, iwanηςsteφan(ou):–. Κωνστ(an)τίν(oς) Μανόλι, δεωδωρανός τζήνκων, Ίωάννης Δήμ(ou) νῦν καπιτάνος [χ.γρ.;]. Ζαφίρης μανόλη, σκουτέρις διμίτριου, διμητρις στ<ρ>εγω τα<ν>οδεν, παναγιώτης Μανόλ(ει) στρεγοτανωδεν, χρῆστος Άντωνί(ou), δημητρής νηκολα στρεγοτα ανοδην, Ζαφηρη Κυρηου, πετρός τωτέρ στρεγοταανοδην.*

στ. 16-17 Η απόφαση λαμβάνεται μετά από αίτημα των εμπόρων που έχουν «μπόλτια», με συμμετοχή απλών μελών στη σύνδεση του Κριτηρίου, ως οιονεί έκτακτη συνέλευση.

στ. 17-20 Απαγόρευση εκδέσεως εμπορευμάτων ἔξω από τα μπόλτια. Πρόβλεψη εκδέσεως ἔξω μόνο για το «σημάδι» –δείγμα των εμπορευμάτων που πωλούνταν στο κάθε μαγαζί.

στ. 19 «ἀπέδω καὶ ὄμπρῶς»: η απόφαση δεν ἔχει αναδρομική ισχύ.

